

notandū est q̄ septiformē septenariū p̄ponit nobis sacra sc̄ptura cōsiderandū. s̄. vitioꝝ capitaliū sacramētoꝝ. v̄tutū. donoz. et b̄tūtū. dimū. petitionū. et dotū glorioſarū. triū sc̄z sp̄ualiū. ⁊ quatuor corp̄raliū. sicut inferi? apparebit. **P**roponit ergo septenariū vitioꝝ tanq̄ primū. a q̄ debem? recedere

Septenariū sacramētoꝝ. sc̄dm p̄ quē debem? incedē Septenariū dotū vltimū quē debem? appetere Septenariū petitionū penultimū. q̄ debem? petē. Septenariū aut̄ v̄tutū donoz ⁊ b̄tūtū triplīcē intermediū. p̄ quē debemus trāfire. vt sic septies in die laudātes nomē d̄m. ⁊ orātes ipetrem? gratiā septiformē donoz. virtutū et b̄tūtū. q̄ vincam? septiformē pugnā vitioꝝ capitaliū. et p̄ueniam? ad septiformē coronam dotū glorioſarū adiuuāte nihilo min? septiformi medicina sacramētoꝝ d̄mitus ad repationē humani generis statutoꝝ.

Explicat̄ q̄nta pars.

Incipit pars sexta de medicina sacramentali

Capitulū p̄mū.

De sacramentali origine

Postq̄ actum est de trinitate dei. ⁊ de creatura mundi. de corruptela pcti. et de incarnatione v̄bi. ⁊

de gr̄a sp̄ulsc̄. iam nūc sexto agendum est de medicina sacramentali

Circa quā cōsiderāda sunt septē

Agendū est em̄ de sacramētoꝝ origine. variatione. distinctione. institutione. dispensatione. iteratione et vniuersaliūq; integritate. De origine igit̄ sacramētoꝝ h̄ tenendū est q̄ sacramēta sūt signa sensibilia d̄mit? instituta tanq̄ medicamēta in q̄bus sub tegumēto rerū sensibiliū. d̄mita v̄tus secretū? operatur ita q̄ ipsa ex similitudine rep̄ntant ex institutione significāt. ex sanctificatione cōferūt aliquā sp̄ualem gr̄tiā p̄ quā aīa curat̄ ab infirmitatibus vitioꝝ. ⁊ ad h̄ p̄ncipale ordinātur tanq̄ ad finē vltimū. vādent t̄n ad hūiliationē eruditōnē et exitationē. sic ad finē q̄ est sub fine. **H**ō aut̄ ad itelligentiā predictoz̄ hec est. qz p̄ncipiū reparatiū qd̄ est x̄ps crucifixus. v̄bū incarnatū qd̄ sapiētissime dispensat oīa. qz deuiū clementissime curat. qz d̄mit? incarnatū. sic debet reparare ⁊ sanare humanū gen? egrotū s̄m qd̄ cōpetit ipsi egrotāti egritudini. et occasione egritudi. et ip̄si? egritudinis curationi. Ip̄se aut̄ medicus est v̄bū incarnatū de? . s̄. iuisibil? i natūā visibili. Homo egrotās ē nō t̄n sp̄s n̄c t̄n caro sed sp̄s in carne mortali. Morbus aut̄ est originalis culpa q̄ p̄ ignorātiā inficit mētē. et p̄ cōcupiscentiā inficit carnē. Origo aut̄ hui? culpe licet p̄ncipale fuerit ex cōsensu rōnis. occasione t̄n sūpsit a sensib? carnis. ad h̄ ergo q̄ mediana cōrūdēs est oīb? sūpd̄c̄is oportuit q̄ nō t̄n est sp̄alis. v̄z

etiā aliqd habet de sensibilibus
 signis. vt sicut hec sensibilia fue-
 runt aie occasio labedi. ita essent
 ei occasio resurgedi. Qm̄ igitur
 signa sensibilia q̄tū ē de se nō ha-
 bent efficacē ordinationē ad ḡtiā
 licet habeāt lōgm̄quā rep̄ntatio-
 nē de sui natūā. Hinc ē q̄ optuit
 q̄ ab auctore grē instituerētur ad
 significādū a b̄ndicerētur ad sc̄ifi-
 candū. vt sic eēt ex natūali simi-
 litudine rep̄ntātia. ex adiūcta in-
 stituitōne significantia. a ad ḡtiā
 p̄parantia. p̄ quā curet̄ a sanaret̄
 aia nr̄a. Rurs̄? qm̄ ḡtia curatiua
 nō datur elatis. incredul̄ a fastidi-
 ofis. ido optuit h̄ signa sensibilia
 dimit̄? dari. q̄ nō solū sc̄ificarēt et
 ḡtiā cōferret̄. ac p̄ h̄ sanaret̄. v̄z
 etiā significatiōne erudirēt. a sus-
 ceptione humiliaret̄. a diuificati-
 one exātaret̄. vt sic p̄ exātatiōnē
 exclusā acedia a concupiscibili p̄
 erudicōz exclusā ignorātia a rōna-
 li. p̄ hūilitatē exclusā supbia ab
 irascibili. tota aia curabil̄ fiet a grā
 spūsc̄i q̄ reformat nos sm̄ has
 tres potētias ad imaginē trinita-
 tis a xp̄i. Postremo qm̄ p̄ h̄mōi
 signa sensibilia dimit̄? instituta grā
 spūsc̄i suscipit̄. a in eis ab accēde-
 tibus inuenit̄. Hinc ē q̄ h̄mōi sc̄i-
 mēta dicūt̄ grā. vasa a causa. non
 qz grā in eis sbalit̄ contineat̄. nec
 causalit̄ efficiat̄. cū in sola aia ha-
 beat collocari. a a solo deo habeat
 infūdi. Sed qz in illis a p̄ illa ḡtiā
 curationis a sumo medico xp̄o. ex
 dīno decreto optet hauriri. h̄ de?

nō alligauerit suā ḡtiā sc̄imētis

Ex p̄missis igit̄ apparet nō solū
 q̄s sit sac̄oz ortus. v̄z etiam q̄s
 vsus a q̄s fruct̄? Nā ort̄ eoz est
 xp̄s dñs vsus autē ē eoz act̄? ex-
 ercitatiū? eruditū? a hūiliatiū?
 fruct̄? autē ē hoīm cura a sal̄? Pa-
 tet etiā q̄ sit cā efficiēs sac̄oz. qz
 dīna institutiō. Que materialis. qz
 signi sensibil̄ rep̄ntatiō. Que for-
 malis. qz ḡtuita sc̄ificatiō. Que fi-
 nalis. qz hoīm medicinal̄ curatiō.
 Et qz denotiatiō sit a forma a a
 fine. Hinc ē q̄ dicunt̄ sc̄imēta q̄si
 medicamēta sc̄ificatiō. ac p̄ h̄ em̄
 aia a seditate vitioz reducitur ad
 sc̄ificatiōnē p̄fectā. a ido licet sint
 corporalia a sensibilia. sūt t̄vne-
 randa tāq̄ sc̄a. qz sc̄a significāt mis-
 teria a ad sc̄a p̄parāt carismata. et
 a sc̄tissimo dō data. sc̄a institutiōne
 a b̄ndictiōe dimit̄? sc̄cta. ad cultū
 sc̄tissimū dei in sc̄a eccl̄a instituta
 ita vt merito dici debeāt sc̄imēta.

Capitulū. ij.

De variatione sacramētoz.

De variatione sc̄imētoz.
 h̄ tenendū ē. q̄ sc̄imēta
 ab initio ad curatiōnem
 hoīs sūt instituta. a sp̄ cū morbo ho-
 minis curaret̄. a vsqz in finē seculi
 p̄durabūt. h̄ alia fuerūt i lege na-
 ture. alia sub lege sc̄pta. alia sub
 grā. et i h̄is oib̄ illa q̄ posteriōā
 sūt significatiōe s̄t euidētiora. a effi-
 grē digōra. In lege em̄ nāe fuerūt
 oblationes. sacrificia. a decimatio-
 nes. In lege autē sc̄pta it̄roducta ē
 circūcisio. sup̄addita ē expiatio. et

supradicta oblationū dēdinatione. a sacrificiōy multiformis distinctio. In lege autē noua statuta sūt sacra nūo pauciora. vtilitate potiora. virtute efficaciora. p̄eminētia digniora. in q̄b? ē ipletio sūt a euacuatio sacrorū oīm p̄dictorū

Rō autē ad intelligētiā p̄dictorū h̄ est. qz v̄bū icarnatū qd̄ est repationis nr̄e p̄m̄ a fons a origo sacramētorū cū sit clemētissimū a sapientissimū. eo qz clemētissimū est nō p̄misit qz cureret morib? p̄cā sine remedio sacmēti. eo v̄o qz sapientissimū ē. idō iux̄ dictamē sue imutabil̄ sapie cūcta ordinatissie gubernātis diūsa adhibuit mediamēta. a varia sc̄dz mutationē variā tpm̄ diūsorū. **Q**m̄ ergo ab initio p̄currēte tpe et aduētū saluatoris magis ac magis appropinquāte. sp̄ magis ac magis effectus salutis. creuit a cognitiōe ritatis cōgruū fuit a ip̄a siḡ salutis p̄ successiōne tpm̄. alia p̄ alia variari. vt effect? gr̄e d̄ine in salute crescēt. simulqz a ip̄a siḡfica^o in ip̄is siḡnis visibilib? euidentior apparēt. et iō p̄mū p̄ oblationes. a postea p̄ circūcisionē. ad vltimū p̄ baptismalē ablutionē expiationis a iustificacōis sacm̄ fōrē institutū ē. qz eiusdē mūdationis fōrē et similitudo i oblacōe qd̄e occulte inueniē. in circūcisione v̄o euidentius exp̄miē. p̄ baptismū at̄ manifesti? declarā^r. **E**t hinc ē qz illa p̄mi t̄pis sacra sicut d̄t **H**ugo fuerūt sic veritatis vmbra. medij t̄pis. sic figura

seu imago. postremi sc̄z gr̄e cui? sacra intra se veritatē a gr̄a curatricē cōtinēt quā p̄ntat. a p̄ntialit̄ offerūt qd̄ p̄mittūt. **R**ursus qm̄ p̄ntia veritatis a gr̄e q̄ in lege gr̄e exhibet rōne sue excellētie a multiformitatis in ope a v̄tute. p̄ v̄nū signū exp̄mi n̄ poteāt vt decebat. **H**inc est qz in oī tpe a lege plura fuerūt sacra data ad illā veritatē a gr̄a exp̄mēdā. h̄ p̄cipue in tpe legis figure cui? ē figurae. m̄ta siḡ a varia p̄cesserūt q̄ sua varietate x̄pi gr̄a multiplex exp̄merēt a excellētius cōmēdarēt. a multiplex cōmēdādo nutrirēt puulos. exercebant p̄fectos. a duos onerādo frāgerēt. et ad iugū gr̄ie domarēt et qd̄amō emollirēt. **P**ostremo qm̄ supueniēte veritate cessat vmbra. a figura p̄nūciāns sortit̄ finē intētū. q̄ habito cessat d̄z ei? vsus et act? **H**inc ē qz gr̄a supueniēte vetera sacra a signa ipleta sūt pariter a sublata. **E**t qz signa erant p̄nostica futurorū a q̄si p̄nūciātia de lōginq̄. et noua nihilomin? instituta tanq̄ demonstratiua p̄ntis gratie. et rememoratiua qd̄amō do passionis d̄m̄e q̄ fons ē et origo gr̄ie auctiue. siue i nob̄ siue i h̄is q̄ p̄cesserūt x̄pi aduētū. h̄ i h̄is q̄ p̄cesserūt tanq̄ p̄ciū p̄missū in h̄is q̄ sequūt tanq̄ p̄ciū p̄solutū. **E**t qm̄ nō debet gr̄a a p̄missioni p̄cij nisi rōne p̄solutionis. a abundantior debet p̄solutio p̄cio q̄ p̄missio. **H**inc ē qz passio x̄pi immediatē sacrificet sacra legis noue. a plenior

gratia in eis redundat. ppter qd illa pparauerunt et pduxerunt ad hanc sic via ad terminum. sic figuram ad figuram sicut figura ad veritatem. et sic imperfectum reducit et pparat ad perfectum.

Capitulum. iij.

De nouo sacrorum distinctione.

DE distinctione aut nouo sacrorum noue legis hoc tenendum est. quod ipsa sunt septem secundum correspondentiam ad gratiam septiformem. que per septenarium temporis nos reducit ad principium quiete et circulum eternitatis. sicut ad octauam resurrectionis vniuersalem. **H**orum sacrorum ianua est baptismus. deinde confirmatio. eucharistia. prima. unctio extrema. ordo. et matrimonium. quod licet ultimo collocet. propter morbum concupiscentie auersum. ipsum tamen fuit ante omnia introductum in paradiso etiam ante peccatum.

Non autem ad intelligentiam predictorum hoc est. quod principium nostrorum reparatum et curatum nostrorum morborum Christus dominus uerbum incarnatum. cum sit deus et sapiens et misericors dominus sic potest ter. sic sapienter. sic clementer. sua debet instituisse sacra in lege gratie. ut nihil prius desit curationi nostre quantum competit statui vite penitentis. Ad perfectam autem curationem egritudinis concurrunt hec tria. scilicet expulsio egritudinis. introductio sanitatis. et conseruatio introducte sanitatis uel salutis. **P**rimum igitur quantum ad perfectam curationem perfectam et vniuersalem requiritur morbi expulsio. et morbus est septiformis. triplex culpabilis. scilicet culpa originalis. mortalis et venialis. quod tri-

plex penal. scilicet ignorantia. malicia infirmitas. et concupiscentia. et non sanat oculum quod sanat calcaneum. sicut dicit **I**heronimus. **H**inc est quod optuit adhiberi contra hoc septenarium medicamentorum ad hunc septiformem morbum plene expellendum. scilicet contra originale baptismum. circa mortalem penitentiam. contra veniale extremam unctionem. cum ignorantia ordine. contra maliciam eucharistiam. circa infirmitatem confirmationem et contra concupiscentiam matrimonium quod eam temperata excusat. **R**ursus quod perfecta curatio non potest esse sine restitutione integre sanitatis. et sanitas anime integra consistit in uisum septem uirtutum. trium scilicet theologiarum. et quatuor cardinalium. **H**inc est quod ad hanc uisum integrum sane restituendum institui oportuit septiforme sacramentum. **N**am baptismus sanando disponit ad fidem. confirmatio ad spem. eucharistia ad caritatem. prima ad iusticiam. unctio extrema ad perseuerantiam que est fortitudinis complementum. et summa. ordo ad prudentiam. matrimonium ad temperantiam conseruandam quam marie persequitur infirmitas carnis sed honestas remediatur nuptiarum. **P**ostremo quoniam perfecta curatio esse non potest sine conseruatione salutis introducte. et salus introducta conseruari non potest in conflictu certaminis nisi in acie ecclesie que est terribilis ut castrorum acies ordinata. et hoc quod dicitur fit per septiformis gratie armaturam. **H**inc est quod necesse est septem esse sacra. **N**am ut hoc acies sit perfecta et continue communis. cum consistet ex partibus corruptibilibus indiget

sacramētis mumentib? · releuātib? ·
 bus · et renouantib? · mumentib?
 pugnātes · releuātib? cadentes · et
 renouātib? morietes · Sacmētū
 aut munes aut munit ingrediēs
 tes · et sic est baptisim? · aut stātes
 et sic est cōfirmatio · aut exeutes ·
 et sic ē extrema vndio · Sacmētū
 aut releuās · aut releuat a casu ve
 niali · et sic ē eukaristia · aut a mor
 tali sic est p̄ma Sacmētū autē
 renouās aut renouat in esse spi
 rituali · et sic ordo · cuius est admi
 nistrare sacramēta · aut in esse nar
 turali · et sic matrimoniū · qđ quia
 renouat hoiez in eē natuē qđ est
 oīm fūdamentū · Ideo p̄mo fuit
 ante oīa introductū · licet p̄pter
 morbu cōcupie ānerū · Et qz mis
 nime s̄cificatiuū · q̄uis significatio
 ne sit sacmētū magnū inē medi
 camēta spūaliavltimo collocatur
 et locū sortit̄ extremū · Unde qz
 baptisim? est ingrediētū · cōfirma
 tio pugnātū · eukaristia vires res
 sumentū · p̄ma resurgētū · extre
 ma vndio exeuntū · ordo novos
 milites itroducētū · matrimoniū
 novos milites p̄parantū · patet
 ex hīs sufficientia et ordo medica
 mentoz sacramentaliū et armoz ·

Capitulū · iiii ·

De institutione sacramentoz

DE institutione aut sacmē
 toz h̄ tenendū ē · qđ septē
 sacra legis grē xp̄s insti
 tuit tanq̄ noui testamēti media
 toz · et precipu? legislatoz · in quo
 vocauit ad p̄missa et̄na · dedit p̄

cepta dirigētia · et instituit sacra
 s̄cificātia · Instituit v̄o ea in v̄bis
 et elemētis · ad euidentia signifi
 cationis · et efficacā s̄cificāōis · ita qđ
 semp h̄nt significantia veritatis h̄
 nō sp̄ efficacā cūationis · non p̄p̄
 defectū a pte sui · h̄ a pte suscipiē
 tis · Instituit aut predicta sacra
 diūsimode · Quedā sc̄z ex eis cōfir
 mādo · approbādo · et cōsumando ·
 vt m̄imoniū et p̄mam · Quedā at
 insinuādo et initiādo vt cōfirmatio
 nem et vndionē extremā · Quedā
 v̄o initiādo et cōsumando · et in se
 metipso suscipiēdo · vt sacmētū
 baptisimi · eukaristie · et ordinis · h̄
 em̄ tria plene instituit · et etiā p̄m?
 suscepit · Rō aut ad itelligentiā
 p̄dictoz h̄ est · qđ p̄ncipiū repara
 tiuū nostz est xp̄s crucifix? · v̄bū
 sc̄z icarnatū · qđ qz verbū est patri
 coeque et cōsbale · est v̄bū sūme vir
 tutis · sūme veritatis · et sūme boni
 tatis · ac p̄ h̄ et sūme auctoritatis ·
 ideo ip̄s est p̄p̄ nouū testamētū
 introduce ip̄s etiā est legē dare
 integrā · et sufficientē h̄m exigētia
 sūme v̄tutis et veritatis ac bonita
 tis sue · Rōne igi? sūme bonitatis
 p̄missa p̄posuit beneficia · Rōne
 aut sūme veritatis p̄cepta dedit di
 rigētia · Rōne v̄o sūme v̄tutis sa
 cramēta statuit administrātia vt
 sic p̄ sacmēta v̄tus repetur ad im
 plenda p̄cepta dirigētia · et p̄ pre
 cepta dirigētia pueniēt ad p̄missa
 et̄na · faciēte hoc v̄bo eterno
 xp̄o sc̄z dño in lege euangelica in
 q̄nū ē via veritas et vita · Rursus

quomā repatiū pncipiū non so-
lum est verbū inq̄tū verbū. h̄ etiā
inq̄tū icarnatū h̄ ipso q̄ icarnatū
oibus se offert q̄tū ad noticiā ve-
ritatis. et oibus digne accēdētibz
se exhibet ad gr̄ā curationis. Hic
est q̄ tanq̄ plenū gr̄e et veritatis
ad maiore euidētiā significādi. et
efficaciā sc̄ificandi. sac̄ra instituit ī
elemētis siml̄ et v̄bis. vt dū elemē-
ta ocul̄. et v̄ba auribz se offerret.
q̄ sūt duo sensus maxie cognosci-
tū. euidētiā darēt significāōmis
exp̄sse. deide etiā q̄ v̄ba sc̄ificarēt
elemētayt plenior fiēt efficacia cu-
rationis. h̄uane. q̄ qm̄ nulli datur
repugnātia īpugnāti interi? fon-
tem gr̄e ī corde. ido sic instituta
sūt vt significarēt sp̄a vniūsalē. n̄
aut sc̄ificarēt nisi digne accēdētes
et absqz om̄i fictione. Postremo
qm̄a si verbū icarnatū sit fruct?
gr̄e sac̄mētalis. aliq̄ tū gr̄a sac̄mē-
talis fuit an̄ icarnationē. aliq̄ v̄o
nō. nisi p̄ sp̄ūsc̄ā missionē quedā
autē medio mō se habēs. Hinc ē
q̄ oportuit sac̄ra institui diūsimo
de. **N**ā ante icarnatōnē necessa-
ria fuit et cōpūctio p̄mal̄. et gnatio
mēmorial̄. ido h̄ duo sac̄ra n̄ de
nouo instituit. h̄ iā a se instituta. et
nāli dictamī q̄dā mō imp̄ssa cōlū-
mauit et cōfirmavit ī lege euāgeli-
ca. dū p̄mā p̄dicauit et nuptijs
inēfuit. et legē cōiugij approbauit
h̄m q̄ colligit̄ ex diūsis euāgelij
locis. Ante v̄o sp̄ūsc̄ā missionē.
nec fuit plena sp̄ūsc̄ā donatio ad
cōsumationē. et nois x̄pi publicā

confessionem. nec vntio mentis
plenaria ad eleuationem. Ideo
hec duo sac̄ra. s̄. cōfirmationē et ex-
tremā vntionē x̄p̄ solū initiāuit
et insinuauit. Cōfirmatōnē manū
puulis iponēdo et p̄dicēdo disci-
pulos baptizādos sp̄ūsc̄ō vntio-
nem v̄o extremā discipulos ad cu-
randū mittēdo q̄ infirmos vnge-
bant oleo. sicut ī marco. **M**edio
autē tpea fuit regnatio et ecclesie
ordinatio. et sp̄ūalis cōmuniō. ido
x̄p̄s h̄ tria sac̄ra. s̄. baptismi. euka-
ristie. et ordinis. et cōplete et clare
instituit. p̄mo baptismū suscipiē-
do. deinde formā dādo et ceteris
publicādo. **O**rdinē v̄o dādo. p̄-
mo ptatē ligandi et soluēdi pctā
h̄uani gn̄is. et ptatē cōficiēdi sa-
cramētū altaris. **E**ukaristiā v̄o
cōpando se grano frumētī et cōfici-
endo et dādo discipulis iminēte
passione sac̄m̄ corp̄is et sangui-
nis sui. et ideo h̄ tria sac̄ra p̄ x̄pm̄
distīcte et integre debuerūt insti-
tū. et in lege veteri multipse figu-
rari tanq̄ sac̄ra s̄balia noui testa-
mētī. p̄a legislatoris v̄bi. s̄. in car-

Capitulū. v.

Inati

De dispensatione sac̄mentoy.

De dispensatione at̄ sac̄roy
hoc tenendū est. q̄ ptas
dispensationis sac̄mentoy
regulariter spectat ad solū gen̄
h̄uanū. In oibz sac̄mētis dispens-
santis necessaria est intētio ī dis-
pensante. In aliq̄bz etiā necessa-
rio cū intētionē requirit̄ ordo sacer-
sez pontificalis vel sacerdotalis.

Pontificalis inquā necessari? est
dispēsationi confirmationis et ordi-
nis Sacerdotalis inquā necessari?
est dispēsationi eucaristie et pñe
et vñtionis extreme. Baptisim?
autē et mēmoniu. h ad sacēdotes
spectēt. pñt tñ pter ordinē sacer-
dotalem dari et dispēsari de facto.
maxie in articulo necitatis. Hys
autē excedētib? sacra dispēsai pñt
a bonis et a mal. a fidelib? et ab he-
reticis. intra ecclesiā et ex. h itra fm
veritatē et ad utilitatē. ex vō nō ad
utilitatē. h dispēsant fm veritatē.
Hō autē ad itelligentiā p̄dictorū
h est. qz repatiuū pñ nēm. v bū
s. incarnatū inq̄tū de? et hō sacra
instituit. et ad salutē hoim ordi-
navit sic et o grūū fuit vt homib?
dispēsaretur p misteriu hoim. p̄p̄e
servādā oformitatē dispēsatoris
ad saluatore p̄p̄m et ad ipsū hoiez
saluādū. Qm ergo saluator xps
hūanū gen? saluavit. fm qz exi-
gebat eq̄tas iuris. dignitas ordi-
nis. et securitas salutis. opat? em
est triplē salutē nostrā. mō recto
ordiator et certo. Hinc ē qz fm horū
triū exigentiā sacra cōmissit hoib?
dispēsanda. p̄mo igit? qz sc̄ditudo
iuris exigit vt opa hois fm qz hō
nō fiāt p̄cipitater. et opa hois vt
mistrū xpi aliq̄ mō referāt ad x̄p̄z
et opa hois vt mistrū salutis. aliq̄
mō referāt ad salutē. vel in ge-
nerali vel in sp̄ali. et dispēsatio sa-
cramētōz est hois opus. vt ratio-
nal. vt mistrū xpi. et vt mistrū salu-
tis. Hinc ē qz necesse ē qz fiat ex in-

444
tentione q̄ quis intēdat facē qd
xps instituit ad hūanā salutē. vel
saltē facē qd facit ecclesia. In quo
claudit in gnali. intentio p̄dicta.
qz ipsa ecclesia sicut sacra a xpo
accepit. sic ad fidelū salutē dispē-
sat. Rursus qz ordo dignitatis
exigit vt maiora maiorib? . miora
minorib? . et media mediocrib? cō-
mitant. Et qdā sūt sacra q̄ preci-
pue respiciūt excellētā virtutis siue
dignitatis. vt sacm cōfirmacōis
et ordinis. Quedā q̄ respiciūt in-
digentā necitatis. vt baptisimus
et mēmoniu. qz vnu gnāt. alter
ēgnāt ad exntiā debitā. Quedā
autē media. vt eucaristia. p̄ma. et
vñtio extrema. Hinc est qz p̄ma
tāq̄ sup̄ma nō pñt dispēsari nisi
ab ep̄is et pontificib? q̄tū ē de iurē
cōi. Alio tāq̄ ifima pñt a qui-
buscūqz ordinib? et psonis iferio-
ribus maxie in articulo necitatis
qd dico rōe baptisimi. Media vō
a solis sacerdotib? q̄ intē ep̄os et in-
feriores psonas sūt q̄si i medio cō-
stituti. Postremo qz securitas salu-
tis. exigit vt sic fiat res vt idubiū
nō cadat. et null? est q̄ cert? sit de
crudelitate. et bonitate dispēsato-
ris. et idē ipse nō ē cert? de se vtrū
odio vel amore dignus sit. ideo si
sacra dispēsari tñ possēt a bonis
null? est certus de susceptione sa-
cramētū. et sic oportet sp̄ iterari. et
sic malicia vni? p̄iudicēt aliene
saluti. Nulla ec̄ est stabilitas in
gradib? iherarchie. ecclesie mili-
tatis q̄ maxie cōsistit in sacramētis

dispensandis. et ideo congruum fuit ut
 sacrorum dispensatio committeretur hoi
 non ratione scientie quam variat secundum volun
 tatem. sed ratione auctoritatis quam spiritus mas
 net quantum est de se. ac per hoc oportuit quod
 se extendere ad bonos et ad malos
 ad eos qui sunt in terra et ad eos qui sunt extra
 ecclesiam. **De** quod est unitate fidei et
 caritatis quam facit nos filios ecclesie
 et membra. nullus potest saluari. ideo si
 sacra est recipiunt non ad salutem re
 cipiunt. quamuis vera sint sacra. sed uti
 lia potest fieri si quis redeat ad sanctam
 matrem ecclesiam. **De** christi sponsam
 cuius filios tantum christus sponsus reputat
 dignos hereditate eterna. **De** Augustinus.
 contra donatistas. ecclesia paradisi com
 parata indicat nobis posse quidem bap
 tismum eius homines foris accipere. sed sal
 utem beatitudinis est eam neminem potest
 perevul tenere. **De** flumina de fonte
 paradisi sic scriptura testatur etiam foas
 largitur manaverit noiatum quippe com
 memorantur. et per quos terras fluunt. et quod
 est paradisi constitute sunt omnibus notum
 est nec tamen est in mesopotamia vel in
 egipto quam illa flumina perveniunt. est fe
 licitas vite quam in paradiso commemoratur.
 ita fit ut cum paradisi aqua sit extra
 paradisi. beatitudo tamen non fit nisi inter
 paradisi. **Sic** ergo baptismus potest esse
 extra ecclesiam. **De** autem baptismi vel
 vite non nisi inter ecclesiam reperitur quam
 super petram etiam fundata est. quam ligandi
 et solvendi claves accepit. hoc est una
 quam tenet et possidet omnem spiritum sui et
 dominum potestatem per quam coniugale potestatem
 etiam de acillis parat filios potestatem. quam si non
 supbiat in sorte hereditatis vocabuntur

si vero supbiat extra remanebunt.
Magis ergo quod per honorem ecclesie
 atque unitate pugnamus. non tribuamus
 hereticis quicquid apud eos est cognos
 cimus. sed eos arguentes doceamus quod
 ex unitate habent. nec vale ad salutem
 nisi ad eandem venerint unitatem

Capitulum. vi.

De iteratione sacramentorum

De iteratione autem sacramentorum hoc
 tenendum est. quod licet commode sit
 omnibus sacramentis non iterari super
 eandem personam. et naturam et ex eadem causa
 ne fiat contumelia sacrorum. spiritualiter tamen
 tria sunt sacra que non sunt aliquatenus
 iteranda. scilicet baptismus. confirmatio. et
 ordo. **In** hijs namque tribus triplex
 character imprimitur interior quam non de
 letur. inter quos character baptismalis
 tenet fundamentum nec alij potest impri
 mi nisi ille potest imprimatur. **De** si quis
 ordinatur non baptizatus nihil potest
 effici. sed est totum de novo faciendum
 quod non intelligitur iteratum quod constat non
 fuisse factum. **De** autem ad intelligen
 tiam premissorum hoc est. quod per nos res
 pativum verbum. scilicet incarnatum. hoc ratione su
 me virtutis et sapientie. et bonitatis sue
 nihil agat inefficaciter nihil inepte
 nihil infructuose. potissime tamen hoc
 suae de in nobilissimis opibus suis
 cuiusmodi sunt illa per quam reparatur genus
 humanum. **De** ergo sacra sunt de
 genere hominum operum divinum. **Hinc** est quod
 contumelia quodammodo fit eis. quando
 super eandem materiam et personam ex ea
 de causa iterantur. quod ex hoc ostenditur quod prius
 dispensata fuerit inefficacia. inepta.
 et infructuosa. cum id quod exigebat

ipſi? repatiui pncipij vtiſa ſapia
 et bonitas ſumma. q̄ ſp aſſiſtit ad
 opandū i illiſa p illa ſacrā. **H**uc
 ſus qm̄ int̄ h̄ ſacrā repant̄ in q̄bo
 eſt gñaliſ efficacia d̄me v̄tutis ad
 repationē hūami gñis. q̄dā ſūt q̄
 tm̄ iſtroduc̄ta ſūt p̄t̄ t̄media mor
 boꝝ. q̄dā q̄ nō ſolū ad h̄ h̄ ad ſta
 tuendū diſcernēdū ordinādū in
 ecclia iherarchicoſ ḡd? et morbi
 p̄nt variari. expelli. a iteꝝ iſtrodu
 ci. ḡd? aut̄ ecclie debēt eē firmi ſo
 lidi a iōcaſſi. **H**inc ē q̄ ſacrā q̄ re
 ſpiciunt morboſ iterabiles habēt
 effect? t̄iſcūtes. ac p̄ h̄ iterabiles
 rōne noue cauſe. **S**acrā v̄o illa q̄
 reſpiciūt ḡd? iherarchicoſ a ſta
 tus fidei det̄minatōſ. nec ē q̄ p̄
 ter effect? remediātes aliq̄ſ effec
 tus tribuāt p̄manētes ad ḡduū
 a ſtatuū ecclie diſtinctionē fixā
 et ſtabilē. **E**t qm̄ h̄ nō p̄t fieri p̄
 dona nālia. v̄l dona ḡtuita ḡtū fa
 cientia. nec ē q̄ fiat p̄ aliq̄ ſiḡ ſbe
 iōꝝ poraſ. ſ. aīe iōꝝ poraſe a p̄n^o
 iōꝝ poāli ſm̄ aſormitatē ad iōꝝ
 poraſe indelebilē a ḡtis imp̄ſſa.
 q̄ caractēſ appellā^r. q̄ qm̄ nūq̄ de
 len^r. ido n̄ iterari p̄nt. nec illa ſa
 cramēta i q̄b? modi hui? caractēſ
 imp̄mū^r. **P**oſtremo qm̄ triplex
 eſt ſtat? fidei ſm̄ quē h̄ fieri diſ
 tinctio in p̄ſo xp̄iano i acie ecclie
 ſiaſticē iherarchie. ſ. ſtat? fidei ge
 nite. roborate. a multiplicatē. ſm̄
 p̄mū ſit diſtinctio fidelīū ab incre
 dūlis. p̄ ſc̄dm̄ ſit diſtinctio fortīū
 ab infirmis a debilib? . ſm̄ t̄ciū ſit
 diſtinctio clericōꝝ a laycis. **H**inc

ē q̄ illa ſacrā q̄ reſpiciūt t̄plicē ſi
 dei ſtatuū p̄dictū caractēſ imp̄mū^r
 p̄ q̄ſ idelibit̄ ip̄ſſoſ ſp̄ diſtinguūt
 ac p̄ h̄ nūq̄ iterari p̄nt. **Q**m̄ ergo
 baptiſm? reſpiciūt ſtatuū fidei genite
 in q̄ p̄ſſi dei diſtinguūt̄ ab incredūl̄
 vt iſc̄rite ab egiptiis. a aſfirmatio
 reſpiciūt ſtatuū fidei roboratē. in q̄ diſ
 tinguit̄ p̄ſſi fortis ab iſfirmis. ſic
 pugiles. ab hijs q̄ ad pugnā nō
 ſūt idonei. ordo reſpiciūt ſtatuū fidei
 m̄ſuplicate. in q̄ diſtinguit̄ cler?
 a laycis. ſic leuite ab alijs t̄bub?
Hinc ē q̄ i hijs tm̄ ſacrīſ caractē
 reſ imp̄munt̄. **Q**uō diſtinctio
 p̄ſſi a nō p̄ſſo p̄ma eſt. et radical̄.
Hinc ē q̄ character baptiſmal̄ eſt
 fūdamētū alioꝝ caractēꝝ. et ideo
 illo ſb̄tracto nihil poterit ſupedi
 ficari. ac p̄ h̄ optet de nouo fieri
 ſi aut̄ ſubſternat̄ alij imp̄mi p̄nt
 nec vnq̄ v̄lteri? iterādi ſūt. nec ſa
 cramēta tria p̄dicta q̄ hoſ imp̄mūt
 ex cauſa aliq̄ iterātur. a grauis de
 facto iterātib? d̄z p̄ma ip̄oni. p̄p̄e
 d̄mi cōtumeliā ſac̄menti licet alia
 q̄tuor ex cauſis diuſis poſſūt ſine
 ſui cōtumeliā iterari. **Ca. vii.**

De integritate baptiſmi.

IAm nūc ſeptio loco reſ
 tat vidē de integritate vni
 uſaiuſq; ſacrī q̄ cū ſint i
 nūo ſeptiformi p̄^o d̄dm̄ ē de bap
 tiſmi integritate qd̄ ē ianua oñiū
 alioꝝ ſacrōꝝ. **D**e integritate igiſ
 ſacrī baptiſmi h̄ tenēdū ē q̄ ad h̄
 q̄ aliq̄ſ baptizeſ v̄ē a plene. req̄ri
 tur exp̄ſſio forme vocalis a d̄no
 inſtante q̄ eſt hec. ego baptizo te

in noie patris et filij et spūscā amē
absq; omissione vocabuli. et sine
inēpositione vocabuli. absq; ppo-
siteratione ordinis supdicti. et sine
cōmutatione nois pnotati. Neq;
ritur immerfio vel ablutio p elemētū
aque in toto corpe. vel saltē i dig-
niori pte ita q; expressio et merfio
fiat ab vno simula eodē in eodē
tpe. q̄b? cōcurrētib? si n̄ sit fictio i
baptizādo. dat ei gratia regnans
rectificās. et purificās ab oī culpa
q̄d vt efficac? fiat cathecismus et
exorcism? tāq; pparatoziz pmittū?
tā in paruul? q; i adultis. ita tñ q;
in adultis requir? fides ppa. i puul?
aut sufficit fides aliena. **N**ō autē
ad itelligētā p̄dictoz h̄ est. qz cū
pncipiū nostrū repatiū v̄bū scz
icarnatū. tāq; pfectissimū et suffici-
entissimū p̄n^m repare habeat ge-
n? hūanū p medicamēta sacroz.
ita q; nihil in eis supfluū. nihil in
ordinatū. nihil etiā sit diminutū
ita disponē debuit. q; sacm̄ bap-
tismi et alia reitegrēt h̄m q; exiges-
bat sua virtus. n̄a salus et etiā n̄
morib? **Q**m̄ ergo v̄tus nos repa-
rans ē v̄tus totū? imitatis quā scā
mater ecclesia credit in animo. cō-
fiteatur in verbo. et profiteatur in
signo. sub triū psonaz distinctio-
ne et p̄petate. ordine et origine na-
turali. Est etiā v̄tus passionis xpi
q; mortu? et sepult? fuit et die t̄da
resurrexit. **H**inc est q; ad hoz ex-
pressionē i sacro baptismi qd̄ p̄-
mū oīm sacroz ē. in q; p̄mo et p̄ns-
cipalit̄ h̄ v̄tus opatur. debuit fieri

expressio imitatis distincta p̄pa et ordi-
dinata noiatōne q̄tū ē de forma
cōi. h̄ in tpe p̄mitie ecclesie potue-
rit fieri in noie xpi in q; intellectus
claudit totū? imitatis. Debit etiā
fieri p̄pa et ordinata noiatio v̄bi
baptizandi cū trina merfione ad
expressiōnē mortis xpi. et sepultuē
et resurrectōis p? tridū f̄cē q̄tū
est de cōgruitate. et qz siml opat?
vtraq; v̄tus. et in vno xpo saluato ē
vtrūq; hoz dz fieri ab vno et eodē
fil? eodē tpe p̄tē seruādā v̄mitatē
i sacro et significādā imitātē i media-
tore nrō. **R**ursus qm̄ sal? n̄a re-
q̄rebat ichoari p regnatiōnē seu
renouatiōnē i eē grē d̄ferētis spi-
rituale esse. abstergēdo imūditā.
fugando tenebras. et refrigerādo
cupiscētias q̄ vniūsalit̄ labefecēat
oēm hoīem descēdētē semialit̄ ab
adā. **H**inc ē q; sacm̄ p̄mū qd̄ est
regnatm̄ debuit fieri i elemēto qd̄
h̄rēt d̄formitatē ex nali t̄p̄ntacōe
ad tripliā effectū p̄dictū grē in-
choātis. nostrā salutē. **Q**m̄ ergo
aq; sua puitate mūdāt. sua diafa-
neitate luis ē delatiua. sua trigi-
ditate refrigeāt. et maxie cōis est
oib? inē oīa liq̄da. **H**inc ē q; sacra-
mētū t̄gnatiōis nrē p̄fici debuit
in elemēto aque idifferēter. quia
ois aqua oī aque est eadē specie
elemēti. et etiā ne ibi aliq; p̄pter
defectū elementi piculū salutis in-
currere possēt. **P**ostremo qm̄a
morbus n̄ cōtra quē p̄ncipalit̄ ē
baptismus est originale peccatū
qd̄ animā p̄uat vita grē et omniū

virtutū rectitudine habilitate. et
 pñā qđamō reddit ad oē genus
 culpe. et traducit a limide. et par-
 uulū facit cōcupiscibile. et adultū
 actu cōcupiscēte redigit etiā i dya-
 bolicā hūitute. et in ptātē pñcipis
 tenebray. Hinc ē qđ ad hū p illū
 sacm p dñū sufficiēs adhibeat
 remediū medicamētū. et gruit i eo
 dati grā regnante cōtra pñatio-
 nē vite grūte. grā rectificante in
 septiformi virtute. et pñationē
 vtutis habilitatiue. grām purifi-
 cante ab omī culpa et pñitate
 ad oēm deordinationē vitiosā in-
 clinante. Et qm originale pñm
 trahit aliūde. et puulū facit cōcu-
 piscibilem. et adultū cōcupiscēte
 actu. necessāia ē adultū fides pñā
 et pñā. hū puulo sufficit aliena qđ
 scz est in vniūsalī ecclesia. **Q**z vō
 baptisimū debet eruere de hūitute
 dyaboli et de ptātē pñcipis tene-
 bray. tā puulos qđ adultos. Hinc
 est qđ vtriq; exorizari debet ad ex-
 pulsiōnē ptātis et trarie vtriq; etiā
 cathexizari. adulti vt expulsa cali-
 gine erroris informēt ad fidem
 paruulū vō vt sciāt patrim quid
 eos debeāt edocē. ne p hūano de-
 fectu ipediant baptisimū sacmētū
 qđ min⁹ habeat finē suū.

Capitulū viij.

De integritate cōfirmationis.

De sacro cōfirmationis hū
 tenēdū ē. qđ ad ipm? inte-
 gritatē requirit forma vo-
 calis. qđ hū morē magis cōmunē
 est digno te signo crucis. et firmo

te crismate salutis. i no. pa. et fi. et
 s. s. amē. Requirit etiā crisma qđ cō-
 fiat ex oleo oliuay et balsamo
 de qđ cū p man⁹ epī. signū crucis
 fronti impmi⁹ sub pñdicta forma
 vōy. et firmacōis suscipi⁹ so cōm-
 ppter qđ cōfirma⁹ hōvt pugil ad
 nomē xpī audacter et publicē cō-
 fitendū. **R**ō autē ad itelligentiā
 pñdōy hū ē. qz repatiūū pñm nēm
 vōy. s. icarnatū. sic etnast cōceptū
 est in corde pñis et tpalit in carne
 scibili appuit hōi. sic neminē re-
 parat. nisi ipsū et corde credēdo cō-
 cipiāt. et creditū exteri⁹ cōfitēdo
 depromat. et fessione debita. cuius
 modi est cōfessio veridica. veritate
 plena qđ nō tm ē veritas speculatiua
 vōy etiā practica. hū at ē i qđ nō tm
 est adeq̄tio itellect⁹ sermonis rei.
 vōy etiā in qđ tot⁹ hō veritati cōfor-
 ma⁹ hū itelligentiā rōis. hū cōpla-
 centiā volūtatis. et hū adherentiā
 vtutis. vt sicut ex toto corde. tota
 aīa. et tota mēte. sic ex corde puro
 et cōscia bō. et fide nō ficta. et tal est
 cōfessio itegra. placīta et intrepida
 vt itegra sit rōne ei⁹ de qđ ē placī-
 da. rōne ei⁹ corā qđ sit itrepida. rōne
 ei⁹ a qđ habz fieri illa cōfessio. **Q**m
 ergo ad hū hō pusillanim⁹ nō est
 idone⁹ nisi p manū supne grē cō-
 firme⁹. idō hū sacm cōfirmationis
 fuit dimit⁹ ititutū tāqđ imediate
 sequēs baptisimū. **Q**z vero fmis
 iponit vōitatē hīs qđ sūt ad finē
 ideo intēzri debet hū sacm hū exi-
 gentiā cōfessionis pñdicte. et suarū
 additionū triūvidelicet predictay

pmo ergo qm̄ cōfessio habet esse
 integra. et integritas cōfessionis
 nō est nisi q̄s cōfiteatur xpm̄ vey
 hoīem p̄ hoīb? crucifixū. eū dē qz
 vey dei filiū. in vnitāte ⁊ trinitate
 xp̄ia spūis cō p̄ oīa cōeque. Hinc ē
 q̄ i forma vocali. n̄ tm̄ fit exp̄ssio
 act? cōfirmādi. vey etiā ip̄si? signi
 crucis. ⁊ noīs bt̄ssime trinitatis.
Camplius. qz cōfessio debet esse
 placida rōne ei? corā q̄ fit. et fieri
 habet corā deo et hoīb?. ⁊ deo nō
 p̄t placē nisi assit lumē itelligētie
 et mitor? cōscie. n̄ p̄mo. nisi assit
 odor bone fame ⁊ vite honeste. iō
 ad hoz defigitionē elemēto exte
 riori cōmiseret oleū oliuay qd̄ est
 mīdū. ⁊ balsamū qd̄ ē odoriferū
 vt p̄ h̄ siḡficet q̄ cōfessio ad quā
 h̄ sac̄m̄ ordiata ⁊ disposita diūctū
 debet hr̄e mitorē cōscie ⁊ itelligētie
 cū suam odore tā vite q̄ fame ne
 cōtrarietas aliq̄ sit inter linguā ⁊
 cōsciam. vel inē linguā ⁊ famā. per
 quā tal cōfessio nec acceptet ab
 hoīe. nec approbet a xp̄o. **P**ostre
 mo qm̄ tal cōfessio debet esse intre
 pidavt nec pudorē nec timore di
 mittat q̄s dicē veritatē ⁊ tpe p̄s
 cutionis xp̄i ignominiosā mortē
 xp̄i in cruce confiteri publice for
 midat q̄s ⁊ erubescit. p̄cipue hoc
 rens idē in cōsimilē penā ⁊ igno
 miniā passionis. ⁊ hm̄di timore et
 pudor? potissime appaēt in facie ⁊
 maxie in fronte. idō ad cōm vere
 cundia ⁊ formidīnē pp̄ulsandā et
 man? potestatiua ip̄onit q̄ cōfir
 met. et crux fronti imp̄mit vt non

erubescat eā publice cōfiteri. nec
 formidet p̄ cōfessione noīs xp̄i. si
 op? fuerit q̄tā aiqz penā vel igno
 miniā sustinē tāq̄ ver? pugil limis
 tus ad plū ⁊ tanq̄ strēnu? miles
 ferēs in fronte regis. sui signū et
 crucis eius triūphale vexillū cū q̄
 cuneos sit parat? penetrare ostiū
 sear?. **N**ō em̄ pōt crucis gloria
 libere p̄dicari. si crucis pena ⁊ igno
 minia formidet. iux? qd̄ sanct? **A**
 dicebat **Andreas** Ego si crucē ex
 pauescerē. gliaz crucis mīme pre

Capitulū. ix**dicarē****De integritate eukaristie**

De sacro eukaristie h̄ te
 nendū ē. q̄ in h̄ sac̄m̄to
 vey xp̄i corp? ⁊ ver? sans
 guis nō tm̄ significat. vey etiā cō
 tine? veraciter sub duplici spē pa
 nis sc̄ayimi tāq̄ sub vno ⁊ nō sb
 duplici sac̄m̄to. h̄ aut? p̄ cōsecra
 tionē sacerdotale q̄ fit i p̄latione
 vocalis forme a dño iſtitute. sup
 panē. s̄ h̄ est corp? meū. sup vinū
 v̄o. b̄ ē calix sanguis mei. q̄b? v̄b
 eū intōtione cōficiēdi a sacerdote
 p̄latis trāsſubſtantiat vtrūqz ele
 mentū s̄m sbam in corp? ⁊ sans
 guinē. **I**hu xp̄i. remanētib? sp̄eb?
 sensibilib?. in q̄rū vtraqz cōtinet
 totalitē nō circūscriptibilē. h̄ sac̄m̄
 taliter tot? xp̄s. **I**n q̄b? etiā p̄o
 nitur nob? vt abus. quē q̄ digne
 acāpit. nō solū sac̄m̄talē. vey etiā
 p̄ fidē ⁊ caritatē spūalē māducādo
 corp? i m̄stico magis icorp?at. et
 i seipō effia? ⁊ purgat. q̄vō idigne
 accedit. iudiciū s̄ māducata bibit

nō diiudicās sc̄ssimū corp⁹ xp̄i.
Rō at̄ ad itelligētā p̄d̄ cōp̄ h̄ ē.
 qz p̄ncipiū nosty repatiū. v̄bū
 sc̄z icarnatū a sufficiētissimū in vie
 tute. et sapiētissimū ē in sensū. idō
 sic nob̄ cōtulit sac̄ra s̄m q̄ exigit
 sua sapia a sufficiētā. Et qz suffi
 cientissimū ē. ideo largiēdo medi
 camēta morboꝝ a carismata gr̄ay
 nō tm̄ instituit sac̄mētū qd̄ nos ī
 esse gr̄e ḡharet vt baptisimū a ge
 nitos augmētaret a roboraēt vt
 cōfirmatio. v̄y etiā genitos a aug
 mētatos enutriēt. vt sac̄m̄ auka
 ristie. p̄p̄t qd̄ hec tria sac̄ra om̄
 nib⁹ dan̄t q̄ accēdūt ad fidē. **Q**m̄
 ergo nutrimentū n̄m̄ q̄tū ad esse
 ḡtuitū attēditur in vno q̄z fideliū
 p̄ cōseruationē deuotionis ad deū
 dilectionis ad p̄ximū. a dilectio
 nis intra seipsū. et deuotio ad deū
 exercēt p̄ sacrificij oblationē. dis
 lectio ad p̄ximū p̄ vni⁹ sac̄mēti
 cōionē. et delectatio intra seipsū p̄
 viaticū refectioē. **H**inc ē q̄ p̄n^m
 nosty repatim̄ istud sac̄m̄ euka
 ristie dedit in sacrificiū oblaōis
 et sac̄m̄ cōionis. et viaticū refec
 tionis. **Q**z v̄o p̄n^m nosty repati
 uū nō tm̄ ē sufficiētissimū v̄y a sa
 piētissimū. cui⁹ ē oīa agē ordinaē
 ideo sic dedit a disposuit nobis sa
 crificiū. sac̄m̄ a viaticū exhibere
 s̄m q̄ cōpetit tpe gratie reuelate
 statui vie a capacitati nr̄e. p̄o igit̄
 qm̄ tps̄ gr̄e reuelate rēq̄rit. q̄ iā
 nō offerat̄ oblatio q̄liscūqz. h̄ pu
 ra placida a plenaia. a nulla alia
 oblatio ē talis nisi illa q̄ in cruce

fuit oblata. sc̄z corp⁹ xp̄i a sāguis
Hinc ē q̄ necessario optet ī hoc
 sac̄mēto nō tm̄ figuratiue v̄y etiā
 veracit̄ corp⁹ xp̄i tāq̄ oblationē.
 huic tēpori debitā cōtineri. **S**il̄t
 qz tpi gr̄e cōsonat q̄ sac̄m̄ cōio
 nis. nō tm̄ sit cōionē a dilectionē
 significās. v̄y etiā ad illā inflam
 māsvt efficiat qd̄ figurat a quod
 maxie nos inflāmat ad dilectionē
 mutuā. a maxie v̄nit mēbra cūvni
 tate capitis a q̄ p̄v̄m̄ amoris dif
 fusiū. v̄nitūā. et trāsformatiūā
 manat ī nos dilectio mutua. **H**ic
 est q̄ in h̄ sac̄mēto cōtinetur v̄y
 corp⁹ xp̄i et caro imaculata. vt se
 nob̄ diffundēs a nos iuiā v̄niēs.
 et in se trāsformās p̄ ardētissimā
 caritatē p̄ quā se nob̄ dedit. se p̄
 nobis obtulit. et se nob̄ reddidit
 et nobiscū existit vsqz ad finē mū
 di. p̄ hūc etiā modū refectio com
 petens statui gr̄e. est refectio spi
 ritual. cōis a salutaris. **R**efectio
 aut̄ spūs est verbū vite. ac p̄ h̄ re
 fectio spūalis. spūs in carne est
 v̄bū icarnatū seu caro v̄bi. q̄ ab̄
 est cōis a salutaris. qz licz sit vna
 oēs tm̄ saluātur p̄ ipsā. **Q**z ergo
 nō est daē aliū cibū spūalē. cōem
 et salutifex nisi ipsū v̄y corpus
 xp̄i. **H**inc ē q̄ necesse est ipsū in h̄
 sac̄mēto veracit̄ eē cōtētū exigēte
 hoc p̄fectione sacrificij placatiui
 sacramētū v̄nitū a viaticū refecti
 ui. que debent esse in tēpore noui
 testamenti et gratie reuelate a ve
 ritatis xp̄i. **R**ursus quia statui
 vie nō competit xp̄m̄ apte videri

propter releuamē enigmatis. et propter
meritū fidei. nec ouenit xpi carnē
dentib? attractaē. tū propter horrozē
cruditatis. tū propter imortalitatē
ipsi? corporis. idō necē fuit corp?
xpi et sanguinē xpi traditū sa
cratissimis simbolis et similitudinib? cō
gruis et exp̄ssis. Et quā nihil ma
gis idoneū ē ad refectiōnē q̄ cib?
panis. et pot? vini nihil ē etiā ma
gis idoneū ad significatiōnē unitas
tis. corporis xpi veri et mistici q̄
panis fact? de mundissimis gr̄nis
et vinū expressū de purissimis ac
mis in unū collectis. idō sub hīs
specieb? magis q̄ s̄b alijs debuit
h̄ sac̄m exhiberi. Et qz xps sub
illis specieb? eē debebat. n̄ s̄m mu
tationē factā in ipso. s̄ potius i eis
idō ad plationē duplicis ubi p̄
dicti. in q̄ inuua? existētia xpi s̄b
specieb? illis. fit cōuersio vtriusqz
s̄be in corp? et sanguinē. remanē
tibus solaccedētib? tāq̄ signis ip
sius corporis cōtētuis et etiā ex
pressiuis. Qz v̄o corp? xpi b̄tm
et gloriosū nō pōt diuidi in ptes
suas nec separi ab aīa. nec a d̄mi
tate sūma. ideo sub vtraqz sp̄e est
vn? xps et tot? indiuisus. s̄ corp?
aīa. et de? ac p̄ h̄ vtrobiqz ē vnū
et simplicissimū sac̄mentū cōtinēs
totū xpm. Et quā quilibet ps sp̄ei
significat corp? xpi. h̄inc ē qz to
tū sic ē in tota sp̄e. qz in quilibet ei?
pte. siue sit integra. siue diuisa. ac
p̄ hoc nō est ibi vt circūsc̄ptū. vel
occupās locū. vel h̄ns fitū. aut p̄
ceptibile p̄ aliquē sensū corporeū

et humanū. s̄ oēm latēs sensū vt
fides habeat locū et meritū. propter
qd̄ etiā vt nō dephenda? accidē
tia illa h̄nt oēm operationē quā
etiā habebāt p̄us licz sint preter
subiectū q̄ diu cōtinēt intra se xpi
corp?. qd̄ qd̄ est. q̄ diu durāt in
suis p̄petatib? n̄alib? et sūt idō nec
ad abandū. Postremo quā cas
pacitas n̄ra ad xpm efficacit susci
piendū nō est in carne s̄ in sp̄u n̄
in ventre s̄ in mēte. et mens xpm
nō attingit nisi per cognitionē et
amorē p̄ fidē et caritatē ita qz fides
illuminat ad recoḡitationē. et car
itas inflāmat ad deuotionē. idō
ad h̄ qz aliqs digne accēdat. op
tet qz sp̄ualit̄ comedat vt sic p̄ re
cordationē fidei mastiēt. et p̄ de
uotionē amoris suscipiat. p̄ quē
nō in se trāformet xpm. sed ipse
potius trahitā? in eius misticiū cor
pus. propter qd̄ manifeste colligi?
qd̄ q̄ tepide. idē uote. et in cōsidera
te accēdit. iudiciū sibi māducat et
bibit. qz tāto sac̄mēto cōtumeliā
facit. et idō est h̄is qui se sentiūt
min? mūdōs mente vel carne. vel
etiā in deuotos. vt differāt quisqz
parati ad esum veri agni. mūdi. de
uotia circūspecti accēdāt. Prop̄
qd̄ etiā hoc sac̄m p̄ceptū est cele
brari cū solēnitate. p̄cipua q̄tum
ad locū q̄tū etiā ad tēp?. et q̄tū
ad verba et orationes. et q̄tum
ad vestimēta. in celebratione mis
sarū. vt tam ipsi sacer dotes confi
cientēs q̄ etiā suscipiētes partiā
pent grē donū p̄ quā purgentur

illuminetur. proficiant. reficiantur.
 uiuificent. et in ipsu xpm p excessi-
 uum amorem ardentissime referantur

Capitulum r.

De integritate penitentie

Omnino pme h tenedū
 est. qd ipa est scda tabula
 post naufragiū. ad quā
 naufragas p mortale pctm recur-
 rere pt qd diu ē in statu pntis vite
 qñcuqz a qñtensūqz dīnā clemē-
 tiam uoluerit iplozare. Ipsi autē
 ptes integres sunt stritio in aīa.
 cōfessio in vbo. et satisfactio ī facto
 ex qbus tūc pma integē cū pctōz
 oēm mortale culpā ppetratā et fō
 deserit. et vbo accusat. et aīo detel-
 tatur. pponēs nunq̄ iteraē pctm.
 hīs aut debito mō cōcurrētibz cū
 absolute facta ab eo in q est
 ordo et ptās clauū et iurisdicctio.
 absoluit hō a pctō. et reunit ecclie
 et recōsiliatur xpō mediāte clauē
 sacerdotali. p cui? etiā iudiciū nō
 tm fieri hz absolutio. vñ etiā ex-
 cōicatio et relaxatio q ppe hz fieri
 ab epō tanq̄ ab ecclie sponso.

Nō aut ad itelligentiā pdictōz
 hec est. qz pncipiū nēm repatiuū
 vbu scz icarnatū eo ipso q vrbū
 est fons veritatis et sapie. eo ipso
 q icarnatū. fons est pietatis et in-
 dulgētie. idō repare debet genus
 hūanū p medicamenta sacroꝝ. et
 pāpue circa morbu pāpuiū. q scz
 est mortale pctm. Iuxta qd decet
 pōtifiā piū. pitū. medicū. et iudicē
 equū. vt sic in curatione nrā appa-
 reat vrbū icarnatū sūma clemētia

et sūma prudētia. et sūma iusticia

Primū igit qd tū in curatione nrā
 a mōali culpa p penitētiā appare
 debet ipsi? xpi pontificis pijsimi
 sūma clemētia. et sūma clemētia
 pōtifiā superādit oīa pctā hu-
 mana qñcuqz et qñtūcuqz sint. et
 qñtensūcuqz fuerint ppetrata. Hinc
 est q peccātes suscipe ad vniā ē
 ipsi? pōtifiā clemētissimi. nō so-
 lum semel. nec bis. s; qñtensūcuqz
 iplozauerint clemētiā dei. Et quia
 dīna clemētia tūc vere et supplicē
 iplozat qñ intuetur pme lamētū
 et ad h pt hō se cōuertē qd diu est
 in statu pntis vite. qz ouertibil ē
 ī bonū et ī malū. Hic ē q qñtūcuqz
 et qñcuqz. et qñtensūcuqz pctōz pec-
 cauerit. ad sacmētū pme pt hrē
 cfugū p qd s fiat ēmissio pctōz.

Rursus qz in curatione nrā debz
 appare et manifestari ipsi? xpi me-
 dici peritissimi sūma prudētia. et
 sūma prudētia medici est in adhi-
 bendo remedia straria. p que nō
 tm morbu auferat. vñ etiā pscimz
 datur causa. cū peccat in deū delec-
 tatione. cōsensu. et ppetratione. s.
 corde. ore. opere. Hinc ē qz prudē-
 tissim? medicus instituit. vt cōtra
 de ordinationē peccatoris sūm tri-
 pliā vim. s. affectiuā. iterptatiuā
 et opatiuā q fit p delectationis cō-
 plementū et cōplacētiā occultā
 esset reformatio penitētis sūm tri-
 pliā vim predictā p dolorē pme
 conceptū in corde. p cōpunctionē
 expressam in ore. p cōfessionē. cō-
 summata in ope p satisfactionē.

Et oia qz pctā mortalia ab vno deo auertūt. vni grē opponūt et vnā pncipalē hoīs rectitudinē puerūt. Hinc est qz ad h qz pncīe sacmētū sit sufficēter ex suis pztibus integratū. necesse ē qz pncīa habeat de oibus pctis. a qz tū ad pteritū p displicētiā de ppetratīs a qz tū ad pncīe p cōssationē de ppetrandis. et qz tū ad futū. p ppositum nunqz recidūādi vel in idē vel in idē vel aliud gen? pcti. vt sic totaliter recedēdo a culpa p pncīam dīna grā suscipiat per quā optineatur vni oīm pctoy. **P**ostremo qm in curatione nra manifestari debet ipius xpī iudicis recta iusticia. et ipius in ppa psona nō est iudicāe ante iudiciū vltimū finale. ideo ad particularia iudicia ante finē iudices debuit cōstitūē

Sed qz iudices isti int deū offendunt a hoīem offendētē sint quasi int medij vt pxiimi xpō. et ppositi populo. dno autē illi pncīe sūt pncīe familiares rōne officij qz sūt eius pncīe misterio cōsecrati scz sacerdotes. ideo oib? in sacerdotali ordine cōstitutis a sol dat ptās duplicis clavis. scilicet ad discernēdū. a clavis qz est ptās ligandi a soluēdi ad iudicandū. et absolutiōis bñficiū ipendēdū. **Q**uia vō ppter cōfusiōnē vitandam nō qlibet cui libet ē pntat? in ecclesia militāti cū ipsa ecclesiastica iherarchia debeat eē sūm ptātē iudiciariā ordinata. ideo h ptās ligandi a soluēdi cōcessa est vni

pncīo sūmo sacerdoti cui collata ē tanqz sūmo capiti ptās vniuersalis et inde sūm ptāculares ecclesias diuiditur in partes. ita qz pncīo in epōs. et deinde in p̄biteros descēdit a capite vno. **D**eō licet vnus quisqz sacerdos habeat ordinē et clauē ad eos tñ vsus clavis tñ se extēdit. qz sibi ordinariē sunt subiecti. nō sibi ab eo qz hz iurisdicōez ordinariā cōmittat. **C**ū vō illa iurisdicō sit pncīpale in capite sūmo. et deinde in epō. et postremo in sacerdote quāto. pnt qdē a qlibz eoz cōmitti alteri. sufficēter qdē ab ifimo. magis a medio. a maxime a sūmo. **E**t qz in pontificē sūmo et etiā in epīs est huiusmodi iurisdicō. nō tñ ad iudicandū int deū et hoīem in occulto. **D**e vō etiā ad iudicandū int hoīem a hoīem in aperto tanqz in illis in qz bus cōmissū est ecclesie regimē et custodia sic sponso cōmittit sponfa. **H**inc est qz gladiū habēt pntati quo possūt pcutere ad iuris defensionē. in excoicatione. **I**tē hnt ptātē largiēdi de thesauris meritoz ecclesie quos sūmus pontifex habet repositos a cōmendatos tam a capite qz a membrīs. a hoc in relaxatione. vt sic prelati tanqz vni dei iudices. ligandi a soluēdi integrā possident potestatem per quā ipenitētes feriant. a cōpescant rebelles. et nihilominus absoluant. et reconciliēt deo et sancte matri ecclesie vtrāqz penitentes.

Capitulū xi.

De integritate extreme unctionis

Omnis h in summa tenendum est
 q ipsa est sacramentum executum
 ex hac vita parans et disponens
 ad sanitatem perfectam. Valet etiam ad
 delenda venialia et ad recuperandam
 sanitatem prout si infirmo expediat
Ad huius sacramenti integritatem re-
 quiritur oleum simplex sed consecratum
 vocalis expressione verborum et orationum
 inunctio infirmi in septem partibus
 determinatis. scilicet in oculis. auribus. na-
 ribus. labijs. manibus. pedibus. et
 labijs. Nec debet illud sacramentum dari
 nisi adultis et postulantis imminente
 periculo mortis. et hoc per manus et
 ministerium sacerdotis ex quo colligi-
 tur quod in hoc sacramentum et confirmatio-
 nem est deus septiformis. scilicet ineffi-
 cacia. in forma. in materia. in susci-
 piente. in dante. in loco. et in tpe
Non autem ad intelligentiam predictorum
 hec est. quod principium nostrum repara-
 tiuum. verbum scilicet incarnatum. nos re-
 parat in quantum mediator dei et hominum
 homo christus. In quantum homo huius saluare
 in quantum autem christus unctos huius unctionis
 gratiam in alios derivare. Hinc
 est quod ipsius est in sacramentis suis
 unctionem membrum suis tribuere salu-
 tarum. **Q**uia autem anima ad hoc quod perfecte
 sanetur. indiget triplici gratia sani-
 tatis scilicet ad strenuitatem actionis.
 ad suauitatem contemplationis et ad
 felicitatem comprehensionis. et prima est
 intractum in actum ecclesie. secunda est per-
 sistentium in eadem quorum est alios eru-

dire. et tertia est exeuntium de eadem per
 mortem. Hinc est quod non solvuntio-
 nem sacramentali instituit dominus in con-
 firmationem. verum etiam mediam in or-
 dine pontificali. et extremam unctionem
 imminente periculo mortis. **Q**uia
 ergo finis imponit necessitatem huius quod
 sunt ad finem. Hinc est quod secundum exigentiam
 huius finis debet hoc sacramentum operari
 debet etiam integrari. suscipi et dispense
 dari. **P**rimo igitur quod huius sacramenti debet
 operatio regulari fine. et finis est
 quod introductum est ad salutem felicitatis
 perpetue facilius et expediens
 consequendum. et hoc fit per deuotionem
 sursum leuantem. et per exonerationem a
 culpis venialibus et alijs sequelis quod
 deorsum deprimunt. Hinc est quod sacramentum
 istud efficaciam habet ad deuotionem ex-
 citandam. et ad venialia dimittenda
 et ad peccatorum scoriam facilius abolendam
Et quod pluribus infirmis expedit ad
 huc viuere ad suorum accumulatum meritum
Hinc est quod sacramentum istud et animam vi-
 gorando in bono. et exonerando a
 malo. frequenter etiam alleviat a mor-
 bo. et hoc est quod dicit beatus Jacobus quod
 oratio fidei saluabit infirmum. et si
 in peccatis fuerit dimittentur ei. **R**ur-
 sus quod huius sacramenti institutio debet
 esse secundum exigentiam finis. **E**t hoc est ac-
 quisitio spiritualis salutis per remissionem
 culpam. et hoc saltem respicit sanitatem
 et munditiam conscientie interioris secundum
 quam iudicat ille iudex celestis. **H**ic
 est quod in isto sacramento debet esse oleum
 simplex et consecratum. quod sanctitate et mi-
 store designat. in hoc habitaculo con-
 scientie. **Q**uia vero super illam salutem

mortalis hō nō habz ptatē. Hinc est qz orō a forma vocal expmīe p verbū deprecatiuū ad impetrandū grē donū. Et qm̄ aīa infirmitates spūales contrahit in corpore fm̄ q̄tuor virtutes ip̄si? corporeis regiti uas. s. sensitua. et iterptatiua generatiua. et pgressiua. Hinc est qz mēbra hys virtutib? deseruiētia sūt vngēda. Qz igit q̄nqz sūt mēbra deseruiētia quinqz sensib? .s. oculi visui. aures auditui. nares olfactui. manus tactui. et os gustui. et etiā alij virtuti iterptatiue. s. et pedes deseruiūt pgressiui. a lūbi generationi. qz genitalia indignū a pudēdū ē cōtractari et etiā noīari. Hinc est qz imunctio debet fieri in septē locis p̄dictis vt sic disponatur hō p hoc sacm̄ ad plenitudinē sanitatis p deletionē oīs venialis pcti. Postremo qz istū sacramenti susceptio a fine dependet a finis est velocior trāsitus ad celū. p depositionē oīm venialiū. et cōuerzionē mētis ad deū. ideo nō d̄z dari nisi adultis. q̄ venialit̄ peccāt nec aliq̄bus nisi pctētib? q̄ deuotione sursum erigūtur. nec aliq̄bus nisi in piculo constitutis. et quasi in trāsitu ad aliū statū. Et qz h̄ est sacm̄ piclitiuū. ideo h̄z materiā sacra. s. oleū cōsecrātū. Hinc ē qz p̄t piculū euitādū cōiter cōmitti debz sacerdotib?. a p̄pter cōsecrationē olei nō est nisi a cōsecratis manib? cōtractādū. fm̄ variationē igit finis in cōfirmatione. et vnctione extrema oritur diuītas in efficacia. in

materia. et in forma. in loco et in tpe. in suscipiente et in dispensante.

In efficacia. qz illud sacramētū disponit ad meli? agonizandū. h̄ ad celerit? euolandū. In materia qz illud in oleo p̄mixto balsamo h̄ vero in oleo puro. In forma. qz illud in indicatiua. h̄ v̄o in deprecatiua. In loco qz illud i frōte. h̄ v̄o in multiplici pte. In tpe qz illud in sanitate. h̄ v̄o in egritudine. In suscipiente. qz illud nō solū adultis. v̄z etiā in puulis. h̄ nō nisi tātū adultis. In dante. qz illud ab ep̄is. hoc aut a sacerdotib? q̄buscūqz a h̄ oīs diuītas a fine p̄cedit. qz sicut dicitur diuītas in fimb? p̄missis diuēritatē itroduct in hys q̄ ad fines illos habēt finaliē ordinari.

Capitulū. xij.

De integritate ordinis

O E sacro ordinis h̄ i summa tenēda sūt. qz ordo ē figz culuz qd̄dā q̄ spūal ptas tradit ordinato. licet aut ordo sit vnū de septē sacris septiformis. ē tñ ordinis ḡdus. p̄m? in ostiarijs sc̄ds i lectorib?. t̄cius i exorcistis q̄rtus i acolitis. q̄nt? in subdiaconibus. sext? in diaconib?. septim? in sacerdotib?. Hys aut q̄si p modū cuiusdā p̄paratorij supponitur clerical consua. et etiā psalmistrat? Per modū aut cōplemēti supponitur ep̄at?. patriarchat?. a etiā papat?. a q̄b? manāt ordines. et dispensari debēt debitis signis. tā ex pte visus. q̄ ex pte audit?. s. solemnitate debita nihilomin? conser

uata. q̄ntū ad t̄ps. locū. officiū. et
 p̄sonā. **N**ō aut̄ ad intelligentiā
 p̄dictorū h̄ est. qz p̄ncipiū nostrū
 repatiūū verbū. s̄. incarnatū. quia
 vt de? et hō sac̄rōz̄ medicamenta
 ad salutē hoīm̄ instituit ordinate
 et discrete. potestatiue. s̄m̄ exigē
 tiam sue bonitatis. sapie et v̄tutis
Hinc ē q̄ ipsa medicamēta sac̄ra
 mētoz̄ cōmisit hoīb? dispēsanda
 nō q̄literāqz. s̄. eo mō q̄ exigebat
 ordo. discretio. et ptās. oportuit
 ergo aliq̄s p̄sonas ad hm̄oi offi
 ciū exequēdū distiguā segregari
 q̄b? ordinario iure ptās hm̄oi cō
 mittere? **E**t qz hm̄oi discretio n̄
 debuit fieri nisi p̄ siḡ sac̄ra cuius
 modi sūt sac̄ra **H**inc ē q̄ debuit eē
 aliq̄d sac̄m̄ qd̄ est sac̄rū siḡculū
 ordinatiūū. distinctiūū. ptatiūū.
 ad sac̄ra ceterā dispēsanda modo
 distinctiūo. ptatiūo. et ordinatiūo
Et ideo ordo diffinit? signaculū
 qd̄dā in q̄ sp̄ualis ptās traditur
 ordiato. ita q̄ fil̄ in ei? notificatio
 ne claudūtur tria p̄dicta. ex q̄b?
 colligi p̄nt̄ i sūma q̄ ad integritatē
 ordinis erigūtur **P**riūū igit? qm̄
 ordo est siḡculū distinctiūū seq̄stra
 tiūū ab oī p̄p̄o vt q̄s totalit̄ d̄mo
 sit cultui mācipat?. ideo ordines
 p̄cedit distinctio qd̄dā in tōsura et
 corona. p̄ quā intelligit? appetit?
 tp̄aliū resecatio. et mētis eleuatio
 ad sup̄na. vt tot? oñdas? clericus
 deputat? eē ad d̄m̄ū cultū. et iō d̄z
 in susceptione corone. d̄ns ps̄ he
 reditatis mee **E**t qz tal̄ d̄z esse in
 struct? in d̄m̄is laudib? q̄ maxie

distūt in psalmis. ideo psalmistē
 tus tanq̄ p̄ambulās. alios ordi
 nes p̄cedit. quē t̄n̄ largo mō **I**sy
 dor? int̄ ordines nūauit. sc̄do v̄o
 qz ordo ē signaculū ordinatū. et
 in seipso etiā ē ordinatū et ordo cō
 sistit in ḡduū disparitate et distin
 ctione cōpleta s̄m̄ q̄ erigit septi
 formis gr̄a. ad cui? dispensationē
 sac̄m̄ ordinis p̄ncipale ordinat?
Hinc ē q̄ septē sūt ordines ḡdati
 ordinatiūūqz ad sac̄dotiū in q̄ sta
 tus est ordinū. qz ip̄si? ē cōsecrare
 sac̄m̄ cor̄poris xp̄i in q̄ ē plenitu
 do oīm̄ gr̄iarū. vñ alij sex sūt tanq̄
 subministratiūū. et q̄si ḡdus qd̄dā p̄
 quos ad ḡdū ascēdit salomōis
Quia sex sūt pp̄t̄ nūi p̄fectionē
 qz senari? est p̄m̄? nūus p̄fectōnis
 et pp̄ter h̄ sic erigit p̄fectio et suffi
 cientia officij ministradi. nā optet
 aliq̄s ministrāe q̄si a remotiori. ali
 q̄s a pp̄in̄q̄ori. et aliq̄s de p̄rimo
 vt nihil desit in misterio ordina
 to. **E**t qz qd̄libet hoꝝ misterioꝝ
 gemina? s̄m̄ actū purgādi. et illu
 minādi. et p̄ficiēdi **H**inc est q̄ sex
 sūt ordines misteriales et septim?
 est oīm̄ p̄fectissim? in q̄ altari? cō
 ficatur sac̄m̄. q̄ cōsumatur in or
 dine vno tanq̄ in t̄m̄ino vltimo et
 cōpleto. **P**ostremo qz ordo est
 signaculū ptatiūū. nō t̄m̄ resp̄cū
 alioꝝ sac̄rōz̄ dispensandoz̄. vrū
 etiā respectu sui. et ptās sup̄ ptātē
 est ptās excellens. ideo sibi nō t̄m̄
 cōpetit ptās simplē cuiusmodi ē
 in ordine simplici. vr̄ etiā emine
 tia ptātis cuiusmodi ē in h̄is q̄z

est ordines ordinarie dispensare
Et qz excellētia quāto magis. del
 cendūt tāto magis deletat. et quāto
 magis ascēdit tāto magis vnitur
Hinc ē qz plures sūt epī. pauco
 res archiepī. paucissime patriar
 che. et vnus pater. q̄ papa meritis
 to appellat. tanquā vnus pater. et sumus
 pater spūalis oīm patrum. pastor oīm
 fidelium. et tetrarcha pater. sponsus
 vniuersus. caput idiuisū. pontifex
 sumus. christi vicarius. fons et origo re
 gula cūctorum principatum ecclesiasti
 corum. et quā tanquā a summo deriuat. or
 dinata potestas. vsqz ad infima ecclesie
 mēbra. hinc qz exigit p̄cellēs digni
 tas ecclesie in ecclesiastica iherar
 chia **E**t qz hec dignitas p̄cipue
 manet in ordine. ideo h̄ sacrum nō
 debet dispensari nisi cū magis discre
 tione et solēnitate. ac p̄ hoc non a
 quolibet. nec cuiuslibet. nec in quo
 libet loco. nec quolibet tēpo. sed
 p̄sonis lītatis. honestis. et a cūctis
 irregularitatibus alienis. ieiuno
 stomacho. loco sacro. tēpe misse.
 et tēpore ab ecclesiastico iure statu
 tis. debet h̄mōi ordines dispensari
 et h̄ ab epīs quibus p̄pter sui eminētiam
 reseruat dispensatio ordinū cōfir
 matio p̄ ipositionē manuū cōsecr
 tio noīaliū et abbatū. et dedicatio
 ecclesiarum quā p̄pter sui celebritatē nō
 debet dispensari. nō ab hīs quā h̄nt
 p̄eminētiam potestatis **C**a. xiiij.

De integritate matrimonij

Quod sacro matrimonij h̄ in sū
 ma tenēda sūt. qz matrimo
 niū est diuictio legitima

maris et femine idiuiduā vite con
 suetudinē retinēs. h̄ aut diuictio
 non solū fuit p̄ p̄ctm̄. etiam aū
 p̄ctm̄. h̄ p̄us institutū fuit sacrum cō
 iugij in officiū. nūc aut nō solum
 in officiū. v̄. etiam i remediū contra
 libidinis morbū **P**us significat
 bat cōiūctionē dei et aīe nūc autē
 p̄ter h̄ significat diuictionē christi et
 ecclesie. et duarum naturarum iunitate
 p̄sone. **I**ntroducit autē h̄ cōiūctio
 in eē. p̄ libere cōsensū aīorū ex pte
 vtriusqz p̄sone exteri. expressū i
 aliq̄ signo sensibili. cōsumari autē
 h̄ in copula carnali. **N**ā p̄vba de
 futuro h̄z m̄mōniū initiati. per
 v̄ba de p̄nti ratificari. h̄ p̄ carnalē
 copulā h̄z cōsumari. huius autē sacri
 tria sūt bona. fides. p̄les. et sacrum
Et. xij. impedimēta quā impedūt con
 trahendū et dirimūt iā cōtractū. quā
 in hīs v̄sibz cōtinēt. **E**rror. additio
 votū. cōḡtio. crimē. **C**ultus. dispici
 tas. vis. ordo. ligamē. honestas.
Si sis affinis. si forte cōiē neq̄bis
Hec faciēda v̄tāt. cōiugia iuncta
 retractāt. **N**ō autē ad itelligentiā
 p̄dictorū h̄ est. qz p̄n̄m nostrū repa
 ratiū v̄rbū. s̄. incarnatū. eo ipso qz
 v̄bū dei. est fons sapie in excelsis
 eo ipso qz incarnatū ē clemētie fōs
 in terris. et ideo eo ipso qz v̄bū in
 carnatū ē h̄uani ḡnis formatiū
 ex sūma sapia. eo ipso qz incarnatū
 est ip̄sū reformatiū ex sūma cle
 mētia. ideo h̄uani gen̄s repat per
 clemētiam. qz p̄us repabile fecit ex
 sapia quā p̄ suo sūmo ordine exige
 bat qz gen̄s h̄uani facit. potens

stare. potēs labi. potēs etiā repa-
 rari. sic i p̄cedētib? oñsū fuit Qm̄
 ergo v̄bū dei in sua sapia fecit ho-
 minē sic a d̄gruū fuit potēs stare
 cadēa surgē. Hic ē q̄ gen? hūanū
 eo mō p̄pagādū ordinavit q̄ ipō
 mō p̄pagādi hrēt qd̄ māduca-
 ret ipsū ad stādū. hrēt etiā qd̄ mādu-
 ceret ad remediū. sic etiā in p̄pa-
 gatione illa est aliqd̄ p̄ pctm̄. s. li-
 bido qd̄ t̄ducat morbū. Et qz sta-
 tus hois eāt ex cōiūctione ip̄suis
 aie ad deū p̄ amorē v̄m̄tūū modo
 castissimo. singulari a idiuuiduo. re-
 mediū remiebat ex diūctōne d̄ine
 natuē a hūane i v̄mitate p̄postaf
 et p̄sone. v̄mitatē inq̄ d̄ina grā in-
 troductā vt singularē a idiuuiduā
 Hinc ē q̄ de? ab initio iſtituit vt
 p̄pagatio fiēt p̄ diūctōne maris
 a femine idiuuiduā et singularē. q̄
 fiḡficat an̄ pctm̄ diūctōne dei a
 aie. seu dei a sup̄cēstis ierarchie
 p̄ pctm̄ v̄o diūctōne xp̄ia a hūane
 natuē. seu xp̄ia ecclē. et ido v̄tro-
 biqz ē factz. s. a n̄a p̄. h̄ alio a alio
 mō q̄tū ad fiḡficationē a v̄sū. Cū
 em̄ est factz a n̄q̄ sup̄ueniēt mor-
 bus. libido q̄ sup̄uenit per pctm̄.
 potz h̄ p̄ m̄m̄oniū excusari q̄
 ipsū habeat vitare. qz nō morbi
 medicamētū cor̄rūpit. h̄ medica-
 mentū h̄ curā morbū. ex q̄ mani-
 feste appaēt qd̄ sit m̄m̄oniū a q̄
 liter d̄imit? sit introductū in esse.
Curs? qz q̄libet p̄dictay sp̄aliū
 v̄m̄ionū. et i sacro m̄m̄oniij signi-
 ficatay ē v̄m̄io v̄m̄i? sic agētis a in-
 fluētis. a alteri? sic patiētis a susci-

piētis. et h̄ facēte amoris vinculo
 q̄ ex meravolūtate p̄cedit. Hinc ē
 q̄ m̄m̄oniū d̄z eē diūctio dupli-
 cis p̄sone differētis s̄m̄ rōnē agē-
 tis a patiētis. s. viril̄ sex? a mulie-
 bris. a h̄ ex mero cōsēsu volūtatis
 Et qz volūtatis exteri? nō appaēt
 nisi p̄ siḡ ipsā exp̄m̄etia. Hinc est
 q̄ necē ē vt cōsēns? mutu? exteri?
 exp̄mat? Qz v̄o cōsēnsus vt de fu-
 turo nō est p̄p̄ cōsēnsus h̄ ip̄sū p̄
 missio. cōsēnsus v̄o an̄ cōm̄ixtionē
 nō fac̄ plenariā v̄m̄ionē. qz nō dū
 sūt vna caro. Hinc ē q̄ p̄v̄ba de fu-
 turo d̄z m̄m̄oniū esse initiatū. de
 p̄nti cōfirmatū. h̄ i carnali copula
 cōsumatū. qz tē sūt vna caro a v̄nū
 corp? fuit. ac p̄ h̄ plene significat
 v̄m̄ionē illā. q̄ ē int̄ nos et deū. tūc
 em̄ plene traducit corpus v̄m̄i? in
 corp? alteri? .s. sui cōpatis ptātē
 ad p̄creādū plē. et ido ip̄sū m̄m̄i-
 monij sūt tria bona. s. factm̄ p̄pter
 vinculū insolubile. fides p̄pt̄ debiti
 solutionē. p̄les v̄o sicut effect? ad
 v̄trūqz cōsequēs. **P**ostremo. qz
 dicta diūctio m̄m̄onial̄ debet eē
 ex libero cōsensu. p̄cedēs ad copu-
 lationē p̄sonay distantū in v̄nā
 m̄m̄onialē legē. et h̄ p̄t. xij. mo-
 dis ip̄editi. Hinc ē q̄ xij. sūt ip̄edi-
 mēta m̄m̄oniij qd̄ patz sic. **A**d
 m̄m̄onialē nāqz cōsensū requir̄
 libertas i cōsensu a libtas i cōsensu
 ente a idoneitas ad diūctōne. **S**z
 libtas in cōsensu tollit p̄ duo s̄m̄
 duas p̄tes iuolūtarij. s. p̄ ignorā-
 tiā. a p̄violētā. a sic sūt duo ip̄es
 dimēta. s. erroz a violentia. libtas

aut in consentiente tollit p h q q̄s ē
 alligat? alteri. et h vel deo. vel hoī
 Si deo h est p votū exp̄ssū. vel per
 aliqd qd h̄ votū ānerū. p̄mū ē in
 voto. scdm i ordine. Si aut hoī. h
 duplr. aut p ligamē existens. aut
 p ligamē p̄cedēs. **P**mū ē ligamē
 q̄ q̄s ligat? est v̄rori. scdm ē in cri
 mine qm mech? vel mecha machi
 nat? est in mortē cōiugis. vel ipso
 viuēte fidē de strahendo dedit. et
 sic sūt q̄tuor ipedimēta. s. votū. or
 do. ligamen. et crimē. **I**doneitas
 aut ad v̄mionē ē distātia psonay
 duemēs q̄ tollit p nimā p̄ximita
 tē. et p nimā elōgationē. **N**imā
 aut p̄ximitas venit p gnationē si
 ue p aliqd sife gnationi. vt ē cog
 natio legal a spūal. aut venit p cō
 m̄xtionē sexsuū. aut p stractōnē
 spōsaliū. et sic sūt tria ipedimēta
 s. coḡtio affinitas. a p̄blice iusti
 honestas. nimā aut distātia. aut
 attēdit q̄tū ad ea q̄ sūt natuē. vt
 cū nō p̄nt cōmisceri carnaliē. aut
 q̄tū ad ea q̄ sūt fortune q̄ nō sūt
 in nrā ptāte. vt p̄z cū est vn? hu?
 et alē liber. aut q̄tū ad ea q̄ sūt re
 ligionis xp̄iane. vt cū q̄s ē bap̄ti
 zatus. alē nō. et sic sūt tria ipedi
 menta. s. ipotētia cōeūdi. et erroz
 cōditionis. a dispitas religionis.
 ac p h sūt i v̄niūso. xij. ipedimēta
 q̄ spūscō dictāte iducta sūt i ecclē
 sia dei. cui a si oīa sac̄ta sint com
 missa. potissime diuigi sac̄m cō
 missū ē regulādū p̄pt varietates
 q̄ cū h sac̄m in adē p̄nt. a p̄pter
 morbū ānerū. q̄ ē maxie iſctiū?

et mīme tenēs modū. a iō ē ip̄si?
 ecclesie ḡdus coḡtionis limitare.
 sic p tpe expedie videt. a psonas
 legitimas vel illegittias iudicāē
 et diuortia facē h nūq̄ dz nec pōt
 legitie m̄mōniū qd̄ itroductū
 est anulare. qz q̄s de? diuixit n̄ p̄t
 hō q̄tūciq̄ sit magne potētie ses
 parare. cū ip̄si? dei iudi? iudicādi
 remaneāt v̄niuerſi **I**udicij

Incipit septia ps de statu final
 De iudicio in cōmuni **Ca. j.**

Postq̄ aliq̄ breuē
 dicta sūt de t̄mitate
 dei. d̄ creaturā mūdi
 de corruptela p̄ci.
 de icarnacōe v̄bi. de
 ḡtia spūscā. a de medicāia sac̄ali
 restat nūc septio a vltio aliq̄ bre
 uiter tāgē de statu final iudicij. de
 q̄ in sūma tenēdū ē q̄ sine dubio
 iudiciū v̄niūsoz futuz ē in q̄ de?
 p̄t p d̄nm nr̄m. **I**hm xp̄m iudicas
 bit viuos a mortuos. bonos a ma
 los. tradēdo v̄nicuiq̄ s̄m exigētā
 meritoz. **I**n hoc aut iudicio fiet
 ap̄tio libroz. s. d̄sc̄ay. q̄b? merita
 et demerita v̄niūsoz sibi p̄p̄ a cete
 ris in otel sc̄t faciente h̄ v̄tute illi?
 libri vite v̄bi. s. icarnati. q̄ i forma
 deitatis nō videbit nisi a bonis. **I**n
 forma v̄o hūanitatē in q̄ a s̄maz
 p̄mulgabit. videbit tā a bonis q̄
 a mal. h̄ terribil i eadē forma ap
 pareat t̄prob a blād? iustis. **S**ic
 aut ad itelligētā p̄d cōz h̄ est. qz
 p̄mū p̄n^m cū h̄ ipso q̄ p̄^m sit a seipō
 s̄m seip̄sū. et p̄pt seip̄sū. h̄ ipō ip̄sū
 est efficiēs. forma a finis. v̄niūsa